

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بهمان

دانشکده پرستاری و مامایی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس

- عنوان درس : سیاستگذاری و اقتصاد سلامت
- نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر امیر صادقی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: دکتر امیر صادقی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر امیر صادقی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: ■ نظری ۲ واحد ، □ عملی واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری
- زمان درس: نیمسال دوم هرسال تحصیلی
- مکان آموزش : دانشکده پرستاری و مامایی

شرح مختصر درس:

در این درس دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری با اصول و نظریه های نوین مدیریت و رهبری در سازمانها با تاکید بر سازمانهای بهداشتی درمانی و وظایف مدیران در این سازمانها آشنا میشوند.

در این درس دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری با مفاهیم اقتصادی و شیوه های کارآمدی و اثربخشی خدمات نظام سلامت، چالشهای اقتصادی نظام سلامت و راهکارهای مقابله با آنها آشنا میشوند.

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با اصول و مبانی سیاستگذاری و اقتصاد سلامت

جدول زمانبندی ارائه درس سیاستگذاری و اقتصاد سلامت

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱		سیاستگذاری: مفاهیم و کلیات	۱. سیاستگذاری را تعریف کنند ۲. ضرورت سیاستگذاری در جوامع را شرح دهند. ۳. جایگاه سیاستگذاری بعنوان یک رشته چند وجهی را توضیح دهند. ۴. ویژگیهای عمده سیاستگذاری را شرح دهند.	شناختی (آگاهی) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۲		سیاستگذاری عمومی	۱. سیاستگذاری عمومی را تعریف کنند. ۲. سیاستگذاری عمومی در سطوح مختلف را توضیح دهند. ۳. قانون گذاری را شرح دهند. ۴. سیاستگذاری و قانونگذاری را با یکدیگر مقایسه کنند. ۵. انواع سیاستگذاری عمومی را نام ببرند. ۶. موارد استفاده از سیاستگذاری عمومی را شرح دهند.	شناختی (آگاهی) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ارزشیابی) شناختی (آگاهی) شناختی (کاربرد)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۳		مدلهای سیاستگذاری (۱)	۱. مدل را تعریف کنند. ۲. معیارهای ارزیابی مدل را شرح دهند. ۳. انواع مدلهای سیاستگذاری را نام ببرند. ۴. ویژگیهای مدل سیاستگذاری اسمیت را توضیح دهند. ۵. موارد کاربرد مدل سیاستگذاری اسمت را شرح دهند. ۶. مراحل مدل سیاستگذاری اسمیت را توضیح دهند.	شناختی (آگاهی) شناختی (ادراک) شناختی (آگاهی) شناختی (ادراک) شناختی (کاربرد) شناختی (ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۴		مدلهای سیاستگذاری (۲)	۱. رویکردهای سیاستگذاری را از نظر پارسونز شرح دهند. ۲. رویکرد سیاستگذاری مرحله ای را توضیح دهند. ۳. رویکرد سیاستگذاری کثرتگرا-نخبه گرا شرح دهند. ۴. ویژگیهای رویکرد سیاستگذاری خرده سیستمی را توضیح دهند.	شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			۵. رویکرد سیاستگذاری نهاد گرا را شرح دهند.	شناختی (ادراک)				
۵		سیاستگذاری بهداشت و درمان با تکیه بر پرستاری	۱. اهمیت سیاستگذاری در بخش بهداشت و درمان را توضیح دهند. ۲. تاثیر سیاستگذاری اقتصادی بر بهداشت و درمان را شرح دهند. ۳. تاثیر سیاستگذاری اجتماعی بر بهداشت و درمان را توضیح دهند. ۴. سیاستهای بهداشتی کشورهای مختلف را با هم مقایسه کنند. ۵. نظام سلامت عمومی و ویژگیهای آنرا شرح دهند. ۶. نظام مراقبت سلامت را توضیح دهند.	شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ارزشیابی) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۶		اقتصاد و اقتصاد سلامت	۱. اقتصاد را تعریف کنند. ۲. شاخه های علم اقتصاد را دسته بندی نمایند. ۳. اقتصاد سلامت را شرح دهند. ۴. انواع شیوه های استعلامی اقتصاد را توضیح دهند. ۵. بازار را تعریف کنند. ۶. بازار آزاد را تعریف کنند.	شناختی (آگاهی) شناختی (آگاهی) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (آگاهی) شناختی (آگاهی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۷		مقدمه ای بر اقتصاد سلامت	۱. مشکلات مبتلا به اقتصاد سلامت را شرح دهند. ۲. دلایل افزایش هزینه های سلامت را توضیح دهند. ۳. چالشهای پیش روی اقتصاد سلامت را تحلیل کنند. ۴. نحوه تخصیص منابع به فعالیتهای مرتبط با خدمات سلامت را شرح دهند.	شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ارزشیابی) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۸		هزینه های سلامت	۱. هزینه های سلامت را تعریف کنند. ۲. تولید ناخالص داخلی را توضیح دهند.	شناختی (آگاهی) شناختی (ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر،	تشریحی و کوتاه پاسخ

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			۳. تاثیر تولید ناخالص داخلی بر هزینه های سلامت را شرح دهند. ۴. میزان سرانه هزینه های سلامت به ازای هر نفر را در کشورهای مختلف با یکدیگر مقایسه نمایند. ۵. مطالعات انجام شده در خصوص تاثیر عوامل مختلف بر هزینه های سلامت را توضیح دهند.	شناختی (ادراک) شناختی (ارزشیابی) شناختی (ادراک)	پاسخ		ویدئو پروژکتور	
۹		بازار سلامت	۱. بازار سلامت را تعریف کنند. ۲. خصوصیات بازار سلامت را شرح دهند. ۳. شرایط یک رقابت سالم در بازار را توضیح دهند. ۴. دلایل تفاوت بازار آزاد و بازار سلامت را شرح دهند. ۵. عوامل موثر بر متبوعیت زندگی را تحلیل کنند.	شناختی (آگاهی) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۰		بیمه سلامت	۱. ضرورت استفاده از بیمه را شرح دهند. ۲. انواع ریسک را نام ببرند. ۳. نقش بیمه در کاهش ریسک را توضیح دهند. ۴. فلسفه مسستر در بیمه سلامت را تحلیل کنند. ۵. مکانیزم کارکرد بیمه سلامت را توضیح دهند.	شناختی (ادراک) شناختی (آگاهی) شناختی (ادراک) شناختی (تجزیه و تحلیل) شناختی (ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۱		عرضه و تقاضا	۱. عرضه و تقاضا را تعریف کنند. ۲. قیمت را تعریف کنند. ۳. ارتباط عرضه و تقاضا با قیمت را تحلیل کنند. ۴. منحنی های عرضه و تقاضا را تفسیر کنند. ۵. شرایط حاکم بر سیستم عرضه و تقاضای خدمات سلامت را نقد میکند.	شناختی (آگاهی) شناختی (آگاهی) شناختی (تجزیه و تحلیل) شناختی (تجزیه و تحلیل) شناختی (ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۲		بهره دهی هزینه و	۱. بهره دهی هزینه را شرح دهند.	شناختی (ادراک)	سخنرانی،	۲	وایت برد،	تشریحی و

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
		اثربخشی هزینه	۲. اثربخشی هزینه را توضیح دهند. ۳. تفاوت بهره دهی/اثربخشی هزینه در تجارات و خدمات سلامت را شرح دهند. ۴. کاربرد بهره دهی و اثربخشی هزینه در خدمات سلامت را باهم مقایسه نمایند.	شناختی(ادراک) شناختی (ادراک) شناختی(ارزشیابی)	پرسش و پاسخ	ساعت	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	کوتاه پاسخ
۱۳		سطح بندی نظام سلامت و اولویت بندی نیازهای سلامت جامعه(۱)	۱. نظام سلامت را تعریف کنند. ۲. سطوح مختلف نظام سلامت را نام ببرند. ۳. ویژگیهای سطوح نظام سلامت را شرح دهند. ۴. سیستم ارجاع در نظام سلامت و نحوه کارکرد آنرا توضیح دهند.	شناختی(آگاهی) شناختی(آگاهی) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۴		سطح بندی نظام سلامت و اولویت بندی نیازهای سلامت جامعه(۲)	۱. برابری و عدالت در نظام سلامت را تعریف کنند. ۲. ضمن مقایسه برابری و عدالت در نظام سلامت اولویت را تعیین نمایند. ۳. اولویتهای نظام سلامت را نقد کنند. ۴. برای مشکلات نظام سلامت اقدامات اصلاحی پیشنهاد دهد.	شناختی(آگاهی) شناختی(ترکیب) شناختی(ارزشیابی) شناختی(ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۵		نظام عرضه خدمات سلامت در ایران و جهان	۱. موارد تحت پوشش مراقبت سلامت در ایران را شرح دهند. ۲. موارد تحت پوشش مراقبت سلامت در کشورهای در حال توسعه را توضیح دهند. ۳. موارد تحت پوشش مراقبت سلامت در کشورهای در توسعه یافته را شرح دهند. ۴. پوشش مراقبتهای سلامت در کشورهای (منتخب) درحال توسعه و توسعه یافته را نقد نمایند.	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	مدت زمان	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری	هدف اختصاصی (عنوان درس)	تاریخ	سلسله
تشریحی و کوتاه پاسخ	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	۲ ساعت	سخنرانی، پرسش و پاسخ	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی)	۱. هزینه های بیمارستانی را شرح دهند. ۲. انواع هزینه های بیمارستانی را به تفکیک دسته بندی نمایند. ۳. دلایل استفاده از پتانسیلهای بخش خصوصی در خدمات سلامت را شرح دهند. ۴. استراتژی ایجاد بخشهای خصوصی در بیمارستانهای دولتی را نقد نمایند.	هزینه های بیمارستانی و خصوصی سازی بیمارستانها		۱۶

شیوه نمره دهی:

میزان امتیاز از کل	ابزار ارزشیابی	تاریخ	نوع ارزشیابی
۱۰	فرم حضور و غیاب ثبت درصد مشارکت دانشجوی		حضور فعال
۱۵	ثبت درصد مشارکت دانشجوی		مشارکت در ارائه مباحث
۱۵	چک لیست ارزشیابی نقد مقاله و کنفرانس کلاسی		ارائه تکالیف (نقد مقاله و کنفرانس کلاسی)
۶۰	آزمون تشریحی و کوتاه پاسخ		امتحان پایان ترم به صورت امتحان کتبی
۱۰۰			مجموع

منابع:

-اقتصاد بهداشت برای کشورهای در حال توسعه "راهنمای عملی" سوفی ویتز، ترجمه دکتر ابوالقاسم پوررضا، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی. آخرین چاپ

-سیاست گذاری سلامت در جمهوری اسلامی ایران. دکتر باقر لاریجانی و همکاران. پژوهشگاه غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران. آخرین چاپ

-مبانی اقتصاد بهداشت و درمان (بازنگری و افزوده ها)، دکتر سعید آصف زاده. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین. آخرین چاپ

-مدیریت خدمات سلامت (رویکرد سیاستگذاری سلامت). امین ترابی. دانشگاه علوم پزشکی اهواز. آخرین چاپ.

-نظام ارایه خدمات بهداشتی درمانی، سازمان بهداشت جهانی. آخرین چاپ.

علاوه بر منابع معرفی شده در سرفصل درس، استفاده از ژورنالها و کتب زیر برای مطالعه بیشتر توصیه میگردند

Health Economics

Journal of Health Economics

European Journal of Health Economics

Economics Review

Scott, A; Maynard, A & Elliott, R. Advances in Health Economics, John Wiley & Sons

Musgrove, P. Health Economics in Development. The World Bank

Arrow, k. j; Intriligator, M.D. Hand Book in Economics